

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Æstiva - A Dominica SS. Trinitatis, ad Dominicam decimamquintam
post Pentecosten

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Die 22. Julii. In Festo S. Mariæ Magdalenæ. Vides hanc mulierem? Tantum
à perfecta pœnitentia deficies, quantum à pœnitente Magdalena discedes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44226

parare vias Domini, rectas facere semitas Dei sui: cuius omnes Prophetae sic dicere, oculum tuum semper ad Dominum, & quia prouidebam Dominum in conspectu meo semper: nonne hic accipiet benedictionem a Domino, & misericordiam a Deo salutari suo? Visibiliter profecto frequenter, nec unquam ignorabit tempus visitationis sua, quantumlibet uero qui in spiritu visitat, clandesinus veniat & fertivus, ut pote verecundus amator. Adhuc ergo longè agentem bene vigilans anima, sobria mente respicit, & deinceps universaliter somperiet qua in Dilectione ad ventus sponjam tam solerter quam signanter ad vertisse monstravimus, quia ipse ait: qui mane vigilaverint ad me, inuenient me. Et quæ plura prosequitur. Sed o piaclare positas quascunque vigilias,

qua tali compensantur dono?

Quod de comedendo ait Sapiens, tu etiamde loquendo memineris usurpare: Cessa prior, causa discipline; & noli nimis esse, ne foris offendas. Ecclesiastes 3:35

Eadem quippe est otis intemperantia in loquendo, quæ est in edendo. Et quæ est regula Temperantiae in edendo, eadem est in loquendo.

In hac 3. parte, Fer. 6. Hebd. 7. Vide &c in 4. parte, Die 14. Januarij.

IN FESTO SANCTÆ MARIAE MAGDALENÆ.

Vides hanc mulierem? Luc. 7.

VERITAS PRACTICA.

Tantum à perfecta poenitentia deficies, quantum à poenitente Magdalena discedes.

RATIO EST. Quia tantum à perfecta poenitentia deficies, quantum aberis ab his omnibus observandis, qua ad perfectam poenitentiam requiruntur. Sed quantum à poenitente Magdalena discedes, tantum aberis ab his observandis qua ad perfectam poenitentiam requiruntur. Ergo tantum à perfecta poenitentia deficies, quantum à poenitente Magdalena discedes. Quod sane est & ad poenitentis Magdalena commendationem per illud; & ad nostram salutem per opportunitatum.

I. PUNCTUM.

NOTA est historia hujus peccatricis mulieris de qua jam supra in hac parte sunt multæ veritates propostaæ. Nunc quod pluris omnium refert, audienda sunt hæc Christi Domini verba: Vides hanc mulierem? Quasi diceret, vides absolute exemplar perfectæ poenitentiaz? Sic est poenitendum sicut illa demonstrat poenitens. Hoc est labrum argumentum de speculis mulierum fabrefactum in quod layandis sunt quicunque faciendum illud quod

est spiritus contribulatus, sunt oblaturi. Tantum denique à perfecta poenitentia deficies, quantum ab hac poenitente qua dicitur Magdalena discedes.

Sic in ipso primo considerationis aditu, subiecta nobis est veritas quæ expendenda proponitur, ut ei scilicet declarandæ subserviant singula quæ de hac poenitente refert historia, tum evangelica, tum ecclesiastica. Quamobrem, neque diutius immorandum est in prima propositione, qua dicitur tantum te à perfecta poenitentia recessum, quantum aberis ab his omnibus observandis quæ ad perfectam poenitentiam requiruntur. Nam licet hoc necessario fuerit praemittendum tanquam fundamentum totius discursus, tam aperte, amen patet, ut probatione non sit opus ad intelligentiam, sed affectu voluntatis ad proximam & executionem corum omnium, quæ praescribuntur tanquam necessariae, volenti iterò poenitere. Nonne id vis aliquando? Nonne se istam necessariam esse veram & perfectam poenitentiam, ut si vera non sit, nulla sit salus, non sit autem vera nisi concurrant ea omnia, quæ ad ejus formandam veritatem conducuntur? O quam verè alioquin dicitur de his poenitentiis qui non vere convertuntur, Non sunt reverti in toto corde suo, sed in menda-Ier. 3:10

cio! Quod dices alii, primum tibi dictum puta.

II. PUNCTUM.

II. PUNCTUM.

SED quantum à paenitente Magdalena distades, Stanum aberū ab his observandis qua ad us- ram & perfectam paenitentiam requiruntur.

Non exigitur quidem tanta gratia, neque talis effectus gratiae, quantum ad omnes perfectionis gradus, qualis apparet in hac peccatrice paenitente; sed sicut non dubitatur esse necessaria quædā præveniens gratia qua clamamus, *Converte nos Domine ad te, & convertemur.* Ita planè dubitari non debet, quin secundum illam gratiam nobis communicatam, ea debeamus observare qua observanda proponuntur in illa paenitente qua proponitur omnibus tanquam perfectum exemplar perfectæ paenitentie.

Zecch. 1. Sis licet in minori gratiae superfectionis gradu: at juxta illum tamē gradum sic conari debes eam imitando exprimere, ut non quidē tam perfecte quam illa diligas; tuo tamē in gradu perfecte diligas & convertaris, si qua illa præstat, observes: aut certe si ea deis observare, tantum deis à vero paenitente seu à vera paenitentia, quantum ab illis observandis defueris Idecirco etiam dictum à Domino: *Convertimini ad me, & ego converterem ad vos.* Q. d. sicut sine me ad vos prius converso non potestis inchoare soli vestrā conversionem ita neque ego solus illam perficiam nisi mecum collaboretis, & nisi me convertum ad vos per primas gratias sequamini vestro conatu, sicut incipiatis converti, non convertar ad vos per necessarias consequentes, ac proinde nulla erit conversione. Atque ut manifeste videatis quid facto vobis sit opus, videte hanc peccatricem, videte & facite secundum exemplar quod vobis demonstratur, ut sis sicut illa, verè paenitentes & verè conversi. Quænam autem sunt illa? Tres vulgo paenitentie partes referuntur, sed illis tribus tria quædam alia connectantur, quorum defectu vix forè hastenus illatum unam partium peregisti. Vide ut in te deficiunt, vide ut insunt in Beata Magdalena, ut inde ad te atque ad alios transferas.

Primum est, audire libenter admonentem de salute, vel adire Concionatorem Apostolicum, vel legere librum aliquem efficacem, vel convenire hominem probum & pium de conscientia. Hoc est primum quod fecisse Magdalena maratur: quantumcunque peccatrix esset, sororē, tamē suam Martham libens audiebat: persuadet Martha sorori Prophetam illum audire qui dicitur Iesus: consentit Magdalena, prædicantem

audit Dominum, tangitur audiendo, compungitur, & ecce tota convertitur. O quale illud verbum quod fuit penetrabilis omni gladio anticipati ad dirumpenda tot prævitatis vincula! Itane verò tu monentes audis? Itane viros efficaciores adis quorum verbis accendaris? Hoc est forte quod magis times & odisti; severiores sunt, inquis., & archiorem faciunt viam cœli. Hoc est quod te perdit, quia hoc est quod in via perditionis te retinet. *Via stulti regia in oculis ejus: qui au- zem sapiens est, aedit consilia.*

Hebr. 4:6

Prov. 12:2

Secundum in quo deficitis, est, quod licet peritos audias Concionatores, tibi tamen particuli- tamen non applicas quod illi dicunt generatim de peccato, de divinis iudiciis & horrendis pœnis qua peccatores manent, quasi alii dicentur & non tibi, quæcumq; dicuntur de difficultate di- vitum, vel corū quorumlibet qui prava mundi cupiditate tenentur, quasi non sis ex illis divitiis & mundanis ad quos divinus sermo dirigetur; nempe non ita divitem putas quām velles sicq; non putas omnino cū esse de quo Scripturæ loquuntur: nec miseri cogues quod satis firat æternam perdictionem velle esse divitem sicut ex preesse monet Apostolus: *Qui volunt divites fieri 1. Tim. 6:16, incident in tentationes & in laqueum Diaboli, & que plura refert; sicq; de aliis concupiscentiis, satis est ad peccatum, velle peccare, vel epulari & indulgere genio largius, licet non actu indulgas quia forte son potes commode: quomodo docun- que tandem id accidat, verendum tibi maximopere est, ne ex illis sis qui audiebant quidē Domi- num neq; tamen auditis movebantur, quia utili- lis exprobra: Dominus: Vos estu qui iustifica: ut vos coram hominibus, Deus autem novit corda vostra.* Non sic Magdalena non sic: non ad alios re- fert sed ad se unam, quæcumq; audit, se velut unā peti, se unam urgeri sentit, sicq; cum Davide in- clamat, *Converja sum in arumna mta, dum configitur spina; delictum meum cognitum tibi feci, & in iustitiam meam non abscondit.*

Luc. 16:1

P. 35

Sed esto movearis aliquando, & non possis dissimilare qui sis; tertium est tamē aliud in quo plurimum deficitis, nempe in dies differs converti quod expresse vetat Scriptura, *Non tardes: & over- ti ad Dominum, & ne differas de die ad diem:* Tu quasi expreso voluntatis oppositæ actu nihil putas festinandum in re, inquis, tam leria & mo- mentosa non est properandum; satis tibi videris velle modo, quod aliquando facias, atque inter- rim unus idemq; semper manes, semper amans pecuniae & honoris & voluptatum: neque ab his

Zz 2

un-

unquam desistis nisi quando desistis vivere, vel quando ita dolore tuae vitæ deficientis opprimeris, ut de solo dolore licet cogitare. Itane salutem animæ ludis? Itane converti hoc est, an potius Deum iridere?

Quam longè alia est Magdalena! Stacim atq; sensis aculeum, non ad mensem, non ad hebdomadam, non ad proximum festum, non ad crastinam sequentem diem, sed illâ ipsâ hotâ, ut cognovit quod IESUS accubuisse in domo Pharizei, prodit illa continuo & ad pedes sui Redemptoris se prona conicit. Quod certè iespus & diversorum facile probant, nullam à primo cōversio-
nī sensu, interiectam fusse moram, nam si quid retardare voluisset, non profecto tempus illud elegisset, illumine locum convivis quo peccatricē vel pœnitentem mulierem apparere, insolitum & portento simile foret. Nescit quippe tarda molimina, Spiritus sancti Gratia, vel si properarent, retardas gratiam, retardata officia datur, & offensas deferis offendentem. Si diutius expectasset accedere, nunquam forte accessisset. Vé pregnantibus in illis diebus quos sibi quisque suo præscribit cōsilio:

S. Ambr.

Matth. 24.

Hom. 33. in
Evang.

Atq; ut horum trium defecū planè intelligas, quomodo tres illæ partes quæ magis dicuntur pœnitentiam confidere, planè deficiant, disce ab exemplari tuo, quales esse debent, & quales in te sunt. Vides hanc mulierem? Vides ut lachrymas ubertim fundit, ut his lavat pedes Domini, ut capillis suis costringit, & unguento ungit? Quorsum haec omnia, nisi ut vehementer interni doloris de peccato indicet, qui dolor ita necessarius est, ut sine ipso nulla sit vel contrito vel attrito de peccato? Non est quidem doloris sensus & affectus ita necessarius, sed effectus, & quem vocant appreniativum dolorem de peccato, tam necessariè requiritur quam ipsa contrito vel attrito cum Sacramento, quæ nihil aliud est quam ipse talis dolor de peccato, ut quoconque pretio proposito jam non liberet, nec deinceps, ullo modo peccare. Dices forte te id ita velle: sed quid si verè vellis, disce à Magdalena: Vides hanc mulierem? Vides ut quæ fuerunt peccati quondam instrumenta, procul a te amoveat, vel si amovere non potest, quam vehementer illa in se oderit & detestetur, nempe osulos, vestes, capillos, torques & similia peccati nutrimenta? Quod sibi turpiter exhibuerat, inquit sanctus Gregorius, hoc jam Deo laudabiliter efferebat. Itan-
tu? Non queritur à te ut tam largiter ex dolore fleas si forte non id possis. Neque ut tua bona

projicias & effundas in pauperes: sed id tantum, aut certè præcipue ut deponas affectum ab illo præfectum objecto quod fuit causa peccati. Hoc est quod queritur & quod ita debes ut nisi redas, nihil agas. Non tua sed te querit Dominus;

at te nunquam illi reddes, nisi ab objectis quibus implicaris, te retrahas & verè dicas: Tuus sum ego, saluum me fac. Unde hæc apta Prophætæ verba. Et contaminabili laminas sculpitum ar-
genti, & vestimentum confitula auræ tui, & di-
ffigentea sicut immunditiam monstruata: egredere, dices ei. Vide quæ supra de his fusius, in 1. par-
te, Dominica 4. Adventus.

PARS alia pœnitentia est Confessio, cuius necessaria perfectio consistit in sinceritate detegendi peccata omnia, nullo ut pudore, nullo ut timore sciens volens quidquam omittas, sed potius in illis ipsis firmius hæreas enarrandis quæ naturalem possent movere ruborem, cum ut magis offenso Deo satisfias, tum ut cautius consultari conscientiæ, quæ se aliquo nisi caveatur, te etiam veller, & elevi eridecirco delibat quod pleno funditus dicendum est ore & corde, sic ut ipsi Christo patere non dubitatur. Fili mi, Da gloriæ losne 7: Domino Deo Israël. & confite atq; indica mibi quid feceris, ne abscondas. Responditq; Alkan-Israël, & dixit ei, Verè ego peccavi Domino Deo Isra-
el. & sic feci; vidi enim inter spolia pallium eccineum; Et que plura singillatum ac distincte-
aportit. Sic prorsus unicuique fideliter ac sincere-
procedendum esset. Sic Magdalena non erubuit,
at S. Gregorius. Nam quia semetipsam graviter Hom. 33.
enim beata intus, nihil esse credidit quod verecum-
daretur foris. Sic peccatum suum constitutæ &
confitendo exaggerat, quasi esset peccatum totius
civitatis, seu quasi una, omnium civitatis es-
set causa peccatorum. Sic luculentè S. Chryso-
logus expendit quod ait Evangelista, Multæ in-
civitate peccatrix. Civitate, inquit, peccaverat; Serm. 93:
quia fama sua famam totius tergerat civitatis,
seq; jam non peccatrix solum, sed ipsius civitatis
fatu fuerat iffa peccatum. Haec cognovit quod nisi
ab illo solo, civitatis peccatum non posset auferri,
qui solus mundi venerabili abolare peccatum.

DENIQUE quod postremiam illam spectat partem quæ satisfactio dicitur, saltem illa est ne-
cessaria quæ scandalum datum eluit, quæ aliena-
damna reparat, & suæ vitæ statui conformes ed-
ificat. Quo in genere quid luculentius,
quam quod à prima illa suæ conversionis hora-
supremū usque ad spiritum beatam pœnitens fecit.
de qua dicitur quod in vastam altissimi montis spe.

Habuimus se contulit, ubi trigesita vixit annos ab omni hominum consuetudine longè disuncta. Tu vero non dicam quid simile, sed quid non dissimile facis? Profitetur illa se peccatum: tu vix auderes coram nonnullis quedam pieratis opera prodere; ne te foris irrideant. Debet scilicet illa suis pretiosis vestibus: tu preciosiores quotidie pro humano more appeteres. Tamen scilicet illa Christo addicit: tu te totū mundo & mundanis affectibus. Inhæret illa Crucis & Crucifixio, quibusunque suis periculis: tu ne honoris leve damnum velles pro Christo pati. Secessit illa & mundo ut soli Christo vivisti nihil aliter ducis quam humanis abuci congregisibus, quam non videre & non videri! O te nimis execratum si non vides quantum ab illa distes!

III. P U N C T U M.

SIC ergo etiam manifeste patet quantum à vera & perfecta pénitentia deficiat.

Quid est enim ab ea deficere, nisi ab his observandis recedere, quae ad veram & perfectam pénitentiam requiruntur? Quenam portabunt illa nisi quae in pénitente Magdalena, tanquam in viva pénitentium forma sunt declarata? Vidisti vero quantum ab hac forma distares: quid est ergo quod non simul videas quantum à vera distes pénitentia? Vel si quis aperte dividet, quid animi sentis? Quid est sensus vece Christiani, ubi res agitur anti momenti & ponderis? Nunquid qui cadit, non resurget? Et qui aversus est, non revertetur? Quare ergo aversus est populus iste aversione contentiose? Apprehenderunt mendacium, & noluerunt reverti. Ascendi & auscultavi; nemo quod bonum est loquitur, nullus est qui agat pénitentiam super peccato suo dicens, quid feci? Omnes conversi sunt ad cursum suum, quasi equus

impetu vadens ad primum. VVLNVS, & livor, & plaga sumens non est circumligata, nec curata medicamine, neque losa oleo. DEDIT ei Deus locum pénitentia, & ille abutitur eo in superbiā. Hoc est videlicet, hoc est quod: retardat, quia tarda Dominus, quia expectat, quia bonus est, quia misericordis, quia longanimis. Itane vero propterea differendum? Andivitatis bonitatis Rom. 2. eius, & patientiae, & longanimitati contemnit. Ignoras quoniam benignitas Dei ad pénitentiam te adducit? Secundum autem duritiam tuam & impénitentiam, thisaurizas tibi iram in die ira, & revelationis iusti iudicij Dei, qui radet in unicuique secundum operas eius.

Apie vero etiam sanctus Gregorius sermonem de hac nostra pénitente concludens, rationem inde accepit & motivum non differenda, pénitentia, quod Deus idcirco expectet, ne differamus, idcirco bonitatem suam ostendit, ut ea moti facilius inducamus ad redditum. Ecco, inquit, vocat, & quos inquinatus denuntiat. Hos etiam amicti querit, a quibus in desertum esse se queritur. Nemo ergo tanto misericordia tempus perdatur, nemo oblatar remedii divinae pietatis abducatur. Ecco superna benignitas auctor nos revocat, & nobis reverentibus clementia sua finum aponit, unusquisque ergo penset quo debito constringitur, quando Deus illum expedit ne contemptus exasperetur. Et post allatum Jeremias locum, Attendi & aucultavi: videbam tantam pietatem suum, considerate apertum vobis misericordia gremium: quos male cogitantes perdit, bene recognitantes querit. Ad vos ergo, fratres charissimi, ad vos oculos mentis reducere, & pénitentem peccatricem mulierem in exemplum vobis imitatione ameferte. Et quae plura prosequitur, quae eadem tendunt ut animus a te nimis amata unde est peccatum, averteratur, quia in ea præcipue aversione consistit status animi pénitentis, ut alibi demonstratur.

*Hom. 33. in
Evang.*

Possit hanc etiam formari veritas:

Magdalena, seu anima verè pénitens, verus est Christi triumphus.

Vel sic aptius.

Sic ueram de Christo triumphat in cruce: ita Christus de amore, in anima peccatrice, cruci subjecta.

RATIO EST. Quia idcirco amor de Christo triumphat in cruce, quia Christum quodammodo vincit, spoliat & ita sibi subiectum habet, ut, quidquid jubet Amor, hoc Christus in-

cruce faciat & patiatur. Sed in anima peccatrice verè pénitente & cruci subjecta, qualis est Magdalena, hoc ipsum Christus facit de amore mundo. Nempe illum in ea vincit anima, &

Z. 3.

III.